
HAZAI BANKSZÉKTOR HELYZETE: ALKALMAZKODÁS VS. PARADIGMA VÁLTÁS?

Miskolc

2015. 09. 04.

Kocziszky György

Főbb üzenetek:

1. **A hazai bankrendszer 1987/88-ban paradigma váltáson ment át.**
2. **A hazai bankrendszer segítette a piacgazdaságba történő átmenetet, alkalmazkodott és élt a lehetőségekkel (kitöltötte a teret!)**
3. **A 2007/2008-as pénzügyi válságot követően erősödtek a fékek és az ellensúlyok.**
4. **Összességében a hazai bankrendszer sokkellenálló képessége erős.**
5. **Válszút (válság haszna): további alkalmazkodás vs. paradigma váltás?**

1. Paradigma váltás

Fontosabb jellemzői:

a) Kétszintű bankrendszer létrehozása

- új üzleti modell és tudás,
- új generáció megjelenése.

b) Liberalizáció, privatizáció, hálózati expanzió

- külföldi bankok piacra lépése, befolyás szerzése (1990-1994: 13 zöldmezős: bank; privatizáció: 6 bank; összesen: 19 bank),
- hálózatépítés, bővítés,
- jövedelmezőség növekedése,
- univerzalizáció (banki biztosítási, befektetési szolgáltatások integrálódása).

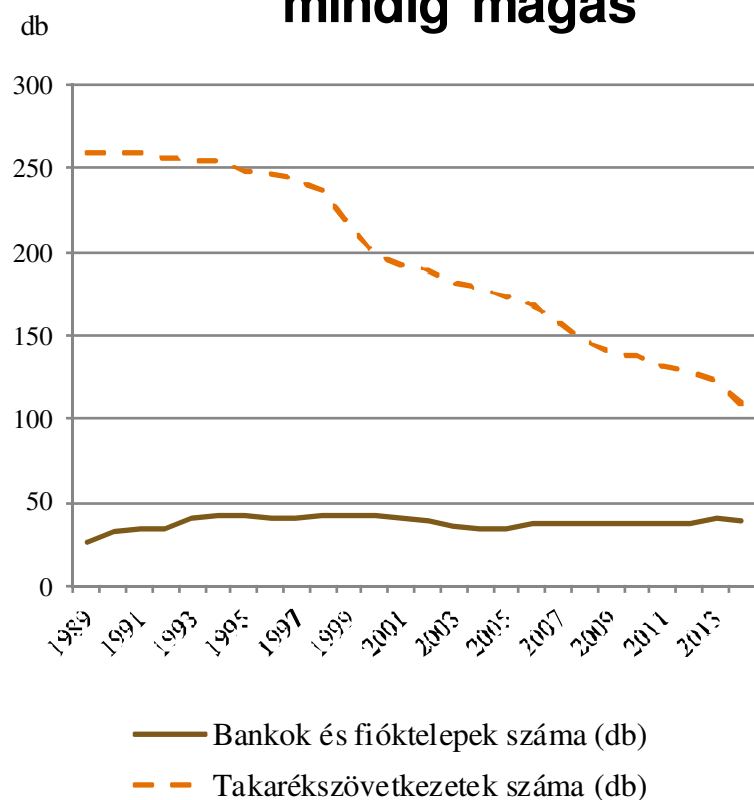
Főbb üzenetek:

1. A hazai bankrendszer 1987/88-ban paradigma váltáson ment át.
2. A hazai bankrendszer segítette a piacgazdaságba történő átmenetet, alkalmazkodott és élt a lehetőségekkel (kitöltötte a teret!)
3. A 2007/2008-as pénzügyi válságot követően erősödtek a fékek és az ellensúlyok.
4. Összességében a hazai bankrendszer sokkellenálló képessége erős.
5. Válaszút (válság haszna): további alkalmazkodás vs. paradigma váltás?

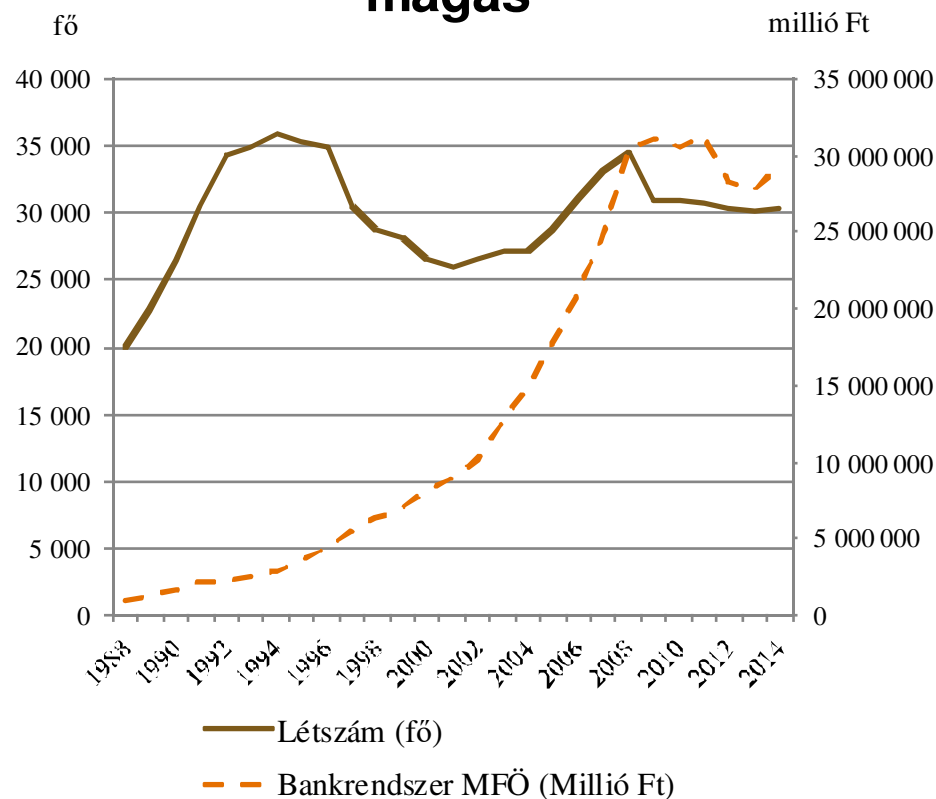
2. Alkalmazkodás és a lehetőségek kihasználása

Hitelintézeti szektor szereplőinek száma még mindig magas

MFÖ-hez viszonyított foglalkoztatott létszám magas

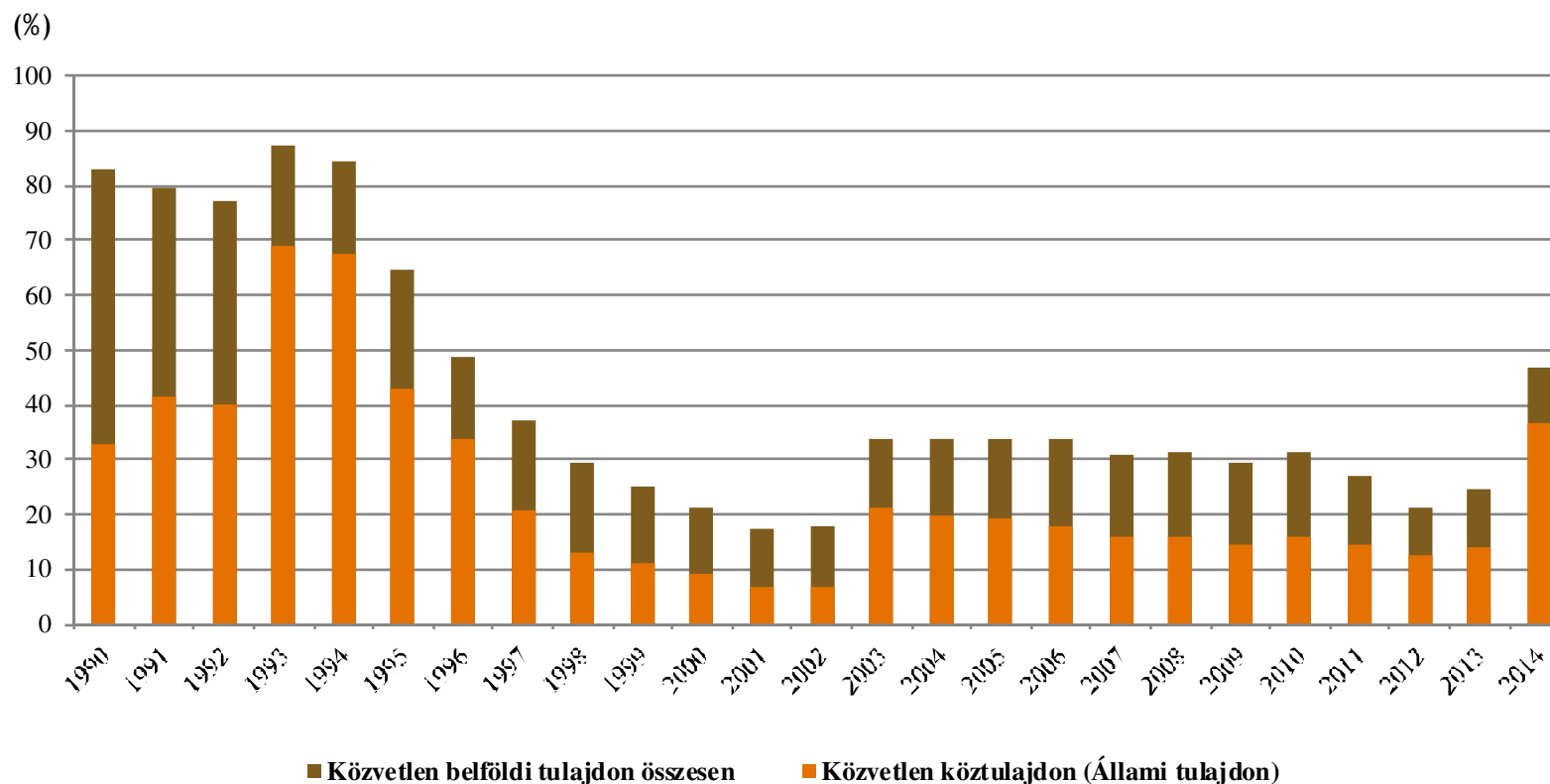

Forrás: MNB, Pénzügyi és Tőzsdei Almanach, PSZÁF

2. Alkalmazkodás és a lehetőségek kihasználása

Belföldi tulajdon aránya változott

Forrás: MNB, Pénzügyi és Tőzsdei Almanach, PSZÁF

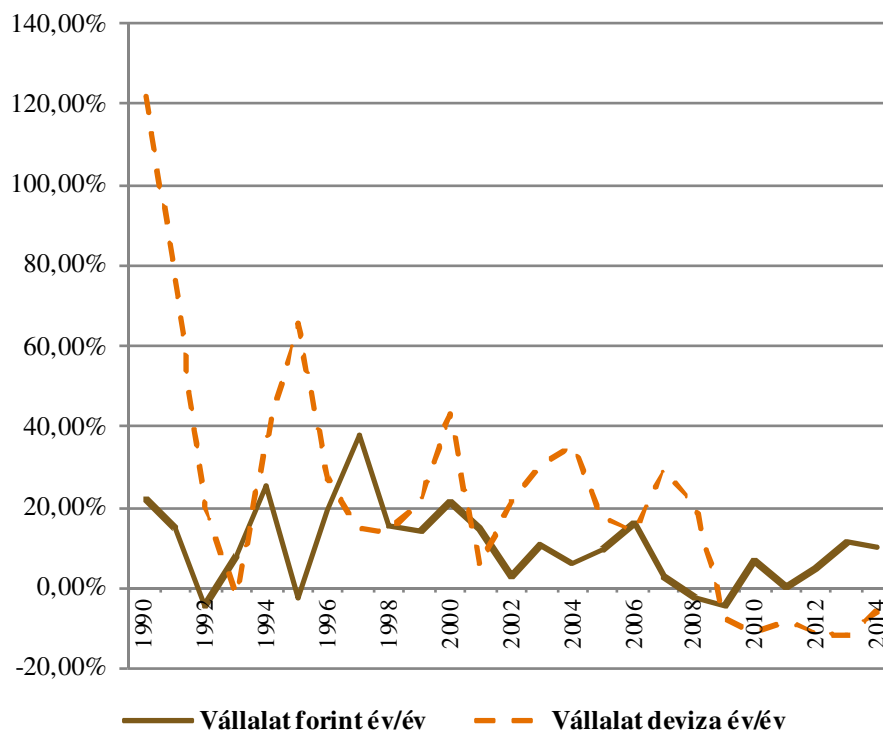
Főbb üzenetek:

1. A hazai bankrendszer 1987/88-ban paradigma váltáson ment át.
2. A hazai bankrendszer segítette a piacgazdaságba történő átmenetet, alkalmazkodott és élt a lehetőségekkel (kitöltötte a teret!)
3. A 2007/2008-as pénzügyi válságot követően erősödtek a fékek és az ellensúlyok.
4. Összességében a hazai bankrendszer sokkellenálló képessége erős.
5. Válaszút (válság haszna): további alkalmazkodás vs. paradigma váltás?

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

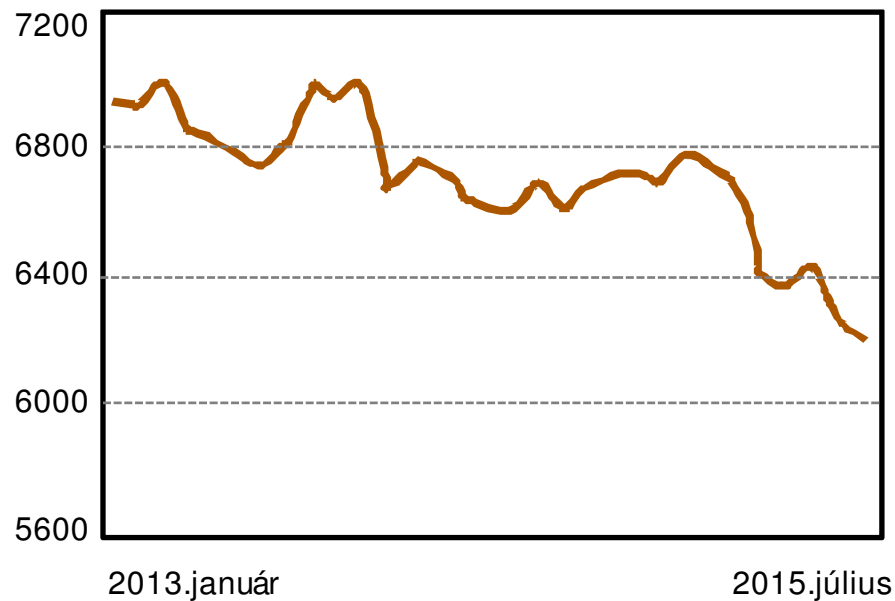

Alacsony a vállalati hitelezés dinamikája

Forrás: MNB, Pénzügyi és Tőzsdei Almanach, PSZÁF

Nem pénzügyi vállalatok hitelállománya (milliárd forint)

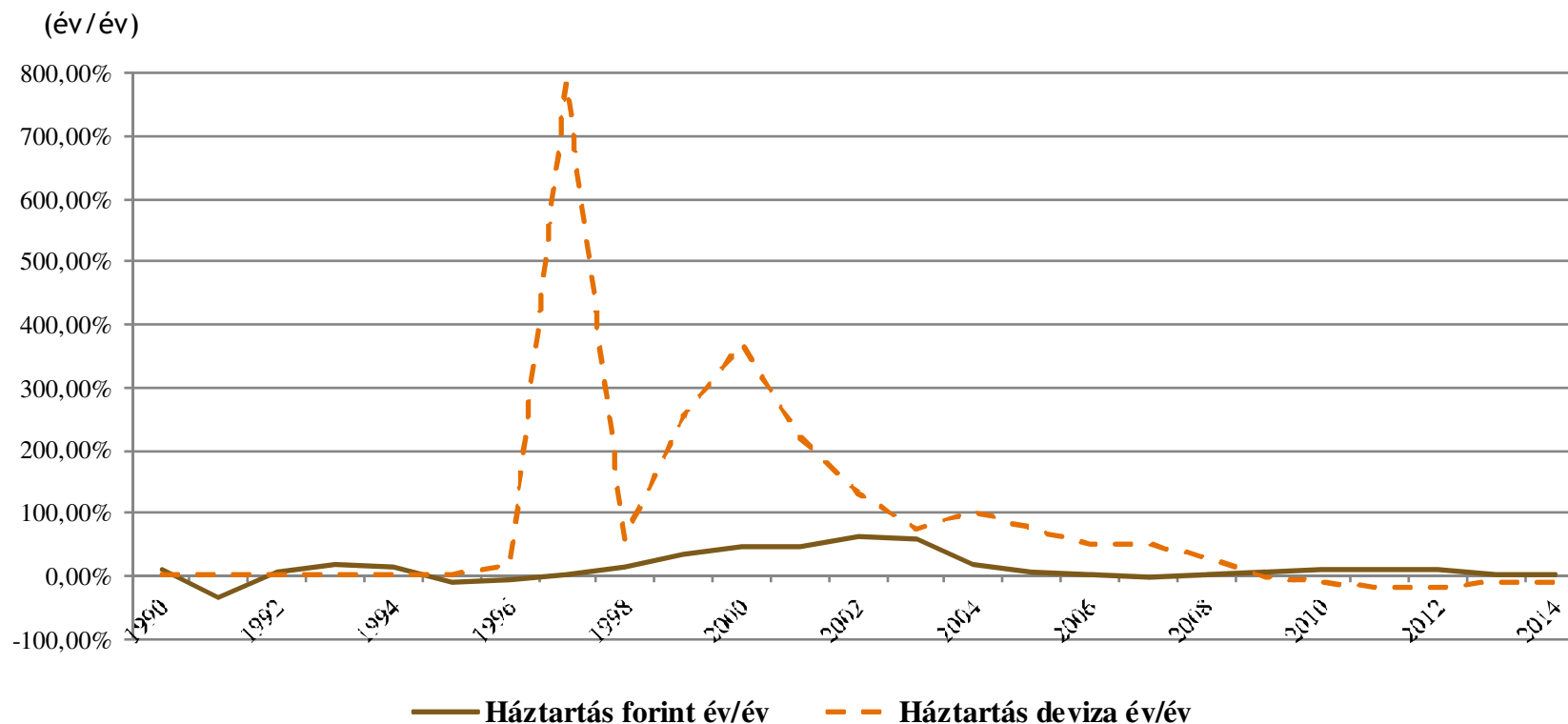
Forrás: MNB

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

Háztartások leépülő hitelezése

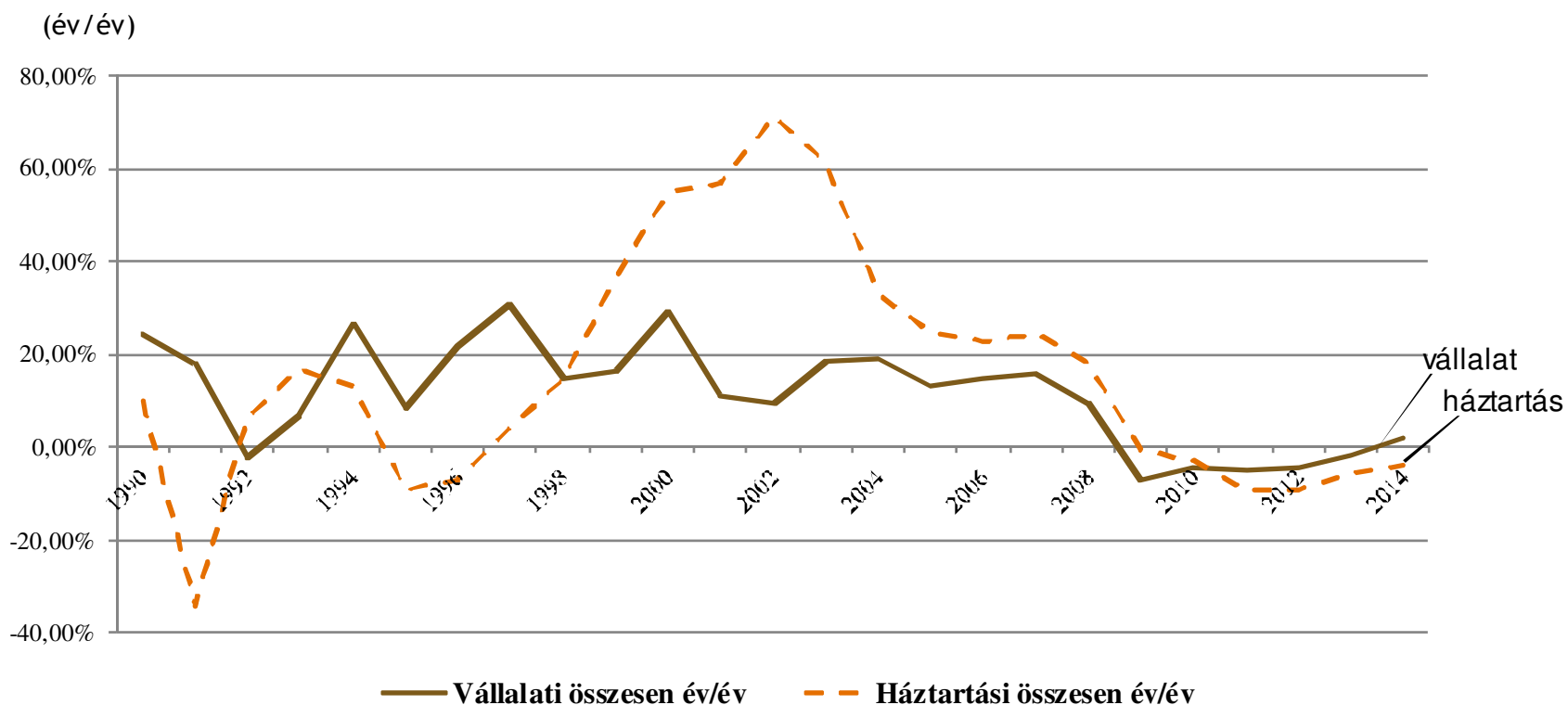

Forrás: MNB, Pénzügyi és Tőzsdei Almanach, PSZÁF

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

Érezhető az NHP, NHP+ és a lakossági devizahitel mentés hatása

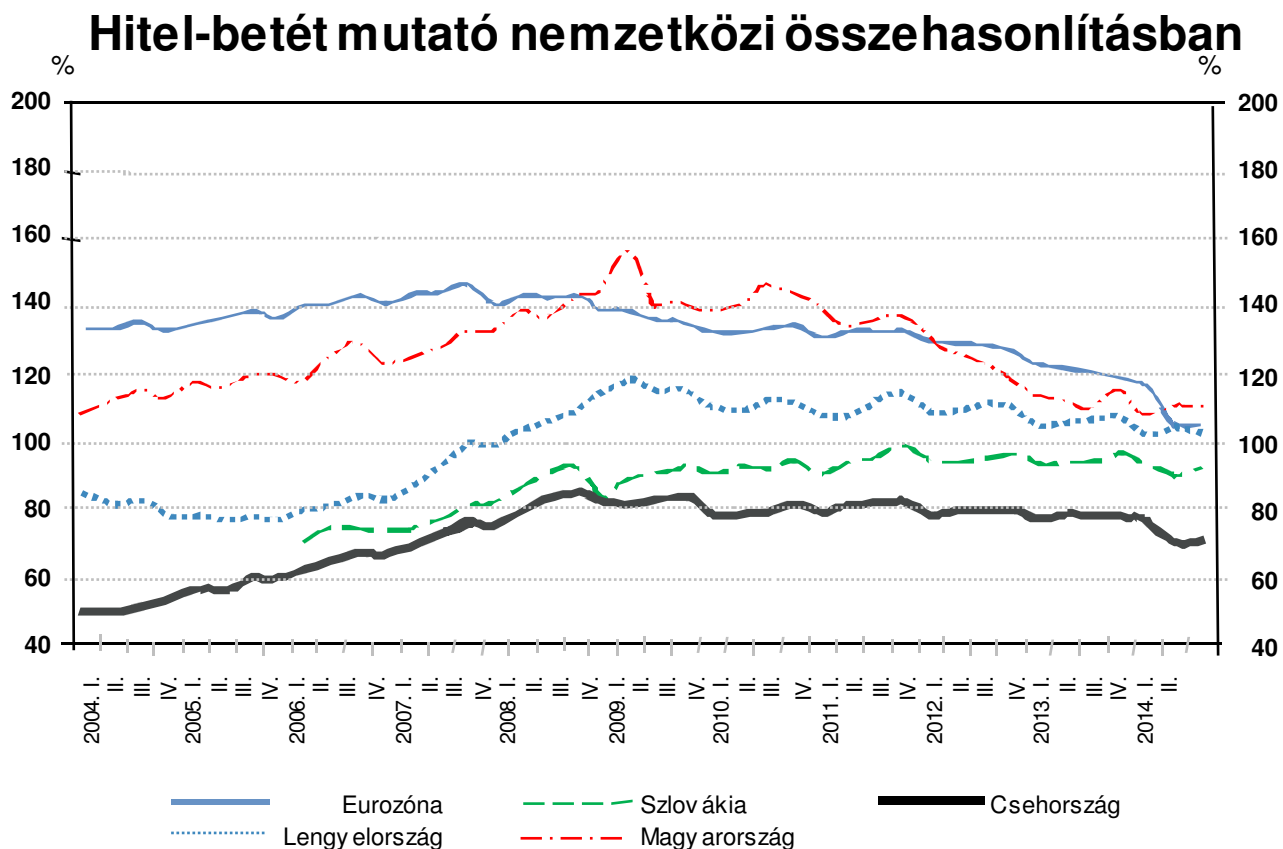

Forrás: MNB, Pénzügyi és Tőzsdei Almanach, PSZÁF

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

A magas finanszírozási kockázatok felépülése után jelentős alkalmazkodás ment végbe

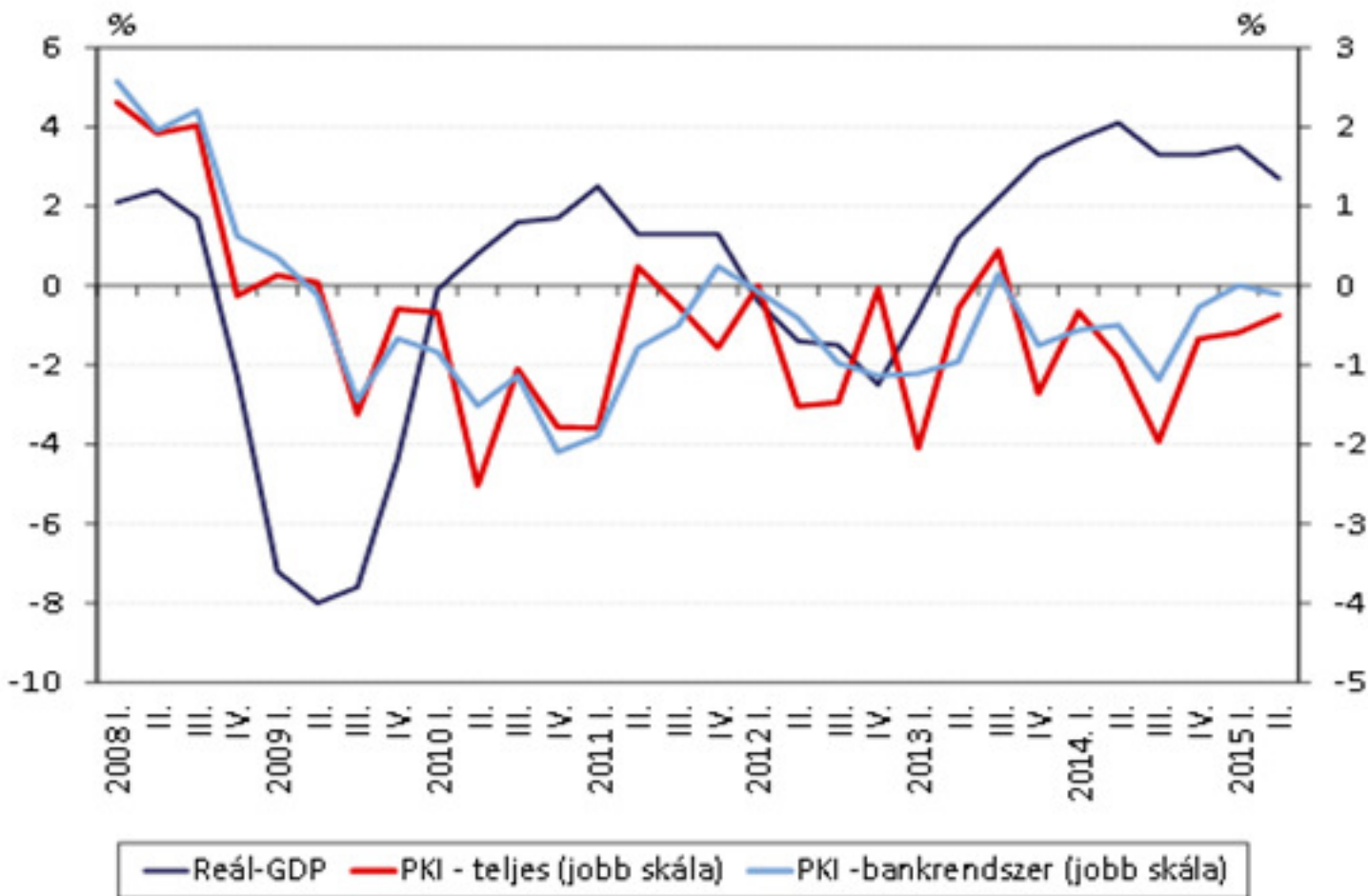

Forrás: EKB

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

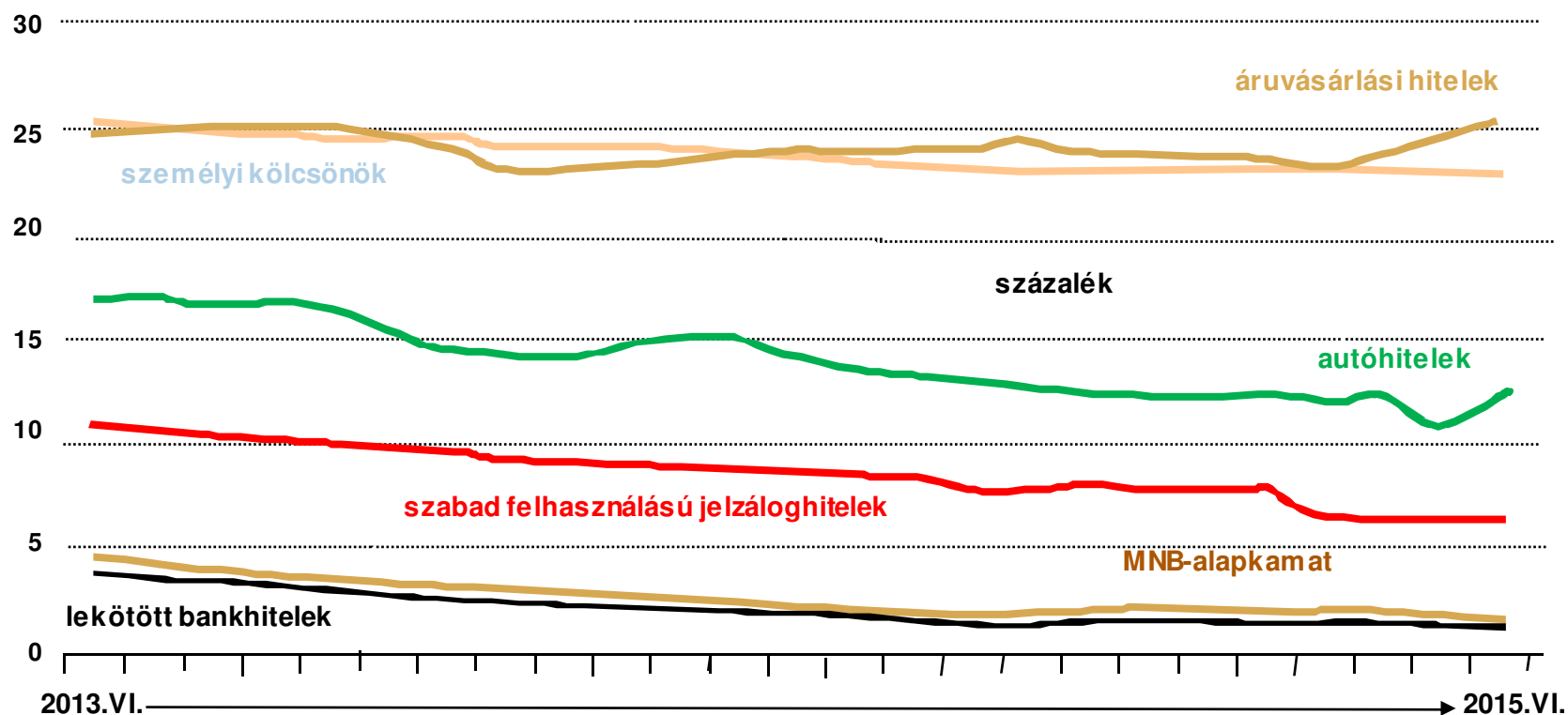
Pénzügyi Kondíciós Index (PKI) és a reál-GDP éves növekedése

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

Az átlagos lakossági hitel- és betéti kamat magas!

Forrás: MNB

3. Fékek és ellensúlyok erősödése

2008. évi pénzügyi válság tanulságai

Elméleti tanulságok

ok	tanulságok	következmény
<ul style="list-style-type: none"> A láthatatlan kéz nemcsak nem látható, hanem nem is létezik (Joseph Stiglitz). Korábbi konszenzusokat felülírta a válság.	<ul style="list-style-type: none"> A magánszektor és a hitelközvetítő rendszer önszabályozó és fegyelmező mechanizmusainak túlértékelése. Alapvetően keynesi típusú beavatkozások történtek.	<ul style="list-style-type: none"> Új mainstream keresése.

Morális tanulságok

ok	tanulságok	következmény
<ul style="list-style-type: none"> Moral hazard.	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni döntésekből, nem lesz automatikusan közjó. Magas profit nem azonos a közösségi érdekekkel.	<ul style="list-style-type: none"> Társadalmi megítélés változása.

Rendszer tanulságok

ok	tanulságok	következmény
<ul style="list-style-type: none"> Jövedelmezőség, likviditás és szolvencia közötti egyensúly felborult. Túlzott kockázat vállalás és magabiztosság. Transzparencia hiánya. Felügyelői és szabályozói hiátusok.	<ul style="list-style-type: none"> Kockázatvállalási kedv csökkenése, hitelezési képesség és hajlandóság megváltozása. Hitelminőség romlása, sérülékenység növekedése, nettó értékvesztés, növekvő céltartalékok. Pénzügyi stabilitásokat veszélyeztető „túlzások”.	<ul style="list-style-type: none"> Bankadó. <u>Fair bankrendszer.</u> Projekthitelek állománya megnőtt.

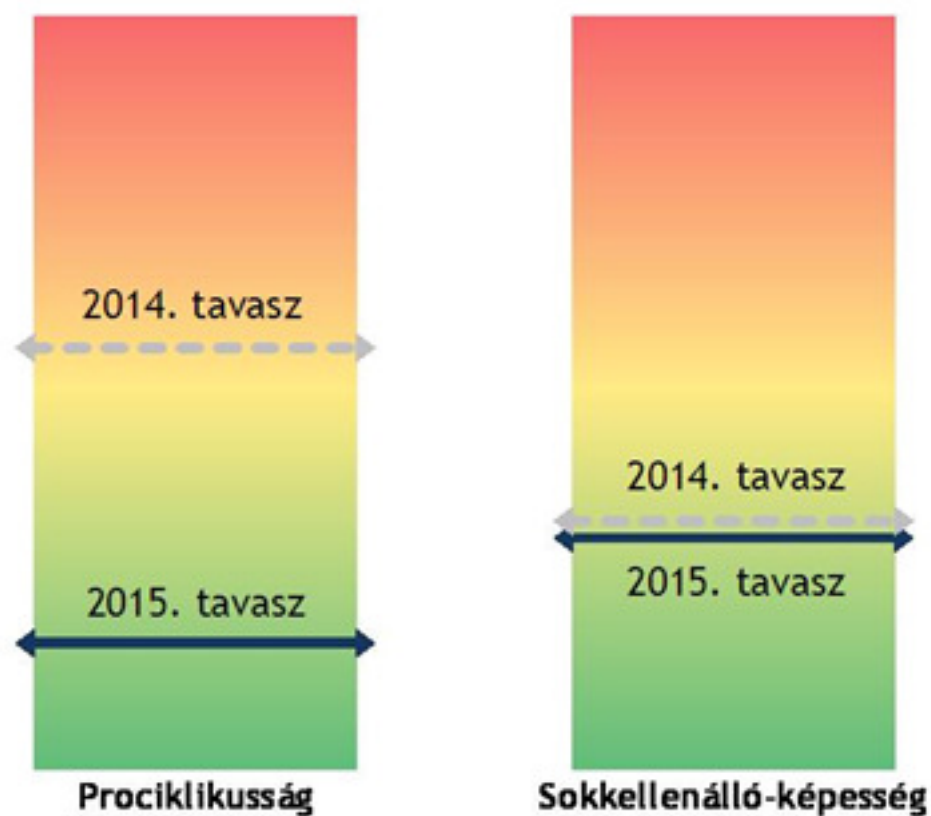

Főbb üzenetek:

1. A hazai bankrendszer 1987/88-ban paradigma váltáson ment át.
2. A hazai bankrendszer segítette a piacgazdaságba történő átmenetet, alkalmazkodott és élt a lehetőségekkel (kitöltötte a teret!)
3. A 2007/2008-as pénzügyi válságot követően erősödtek a fékek és az ellensúlyok.
4. **Összességében a hazai bankrendszer sokkellenálló képessége erős.**
5. Válaszút (válság haszna): további alkalmazkodás vs. paradigma váltás?

4. A hazai bankrendszer stabil

Csökkenett a prociklikusság, javult a sokkellenálló képesség

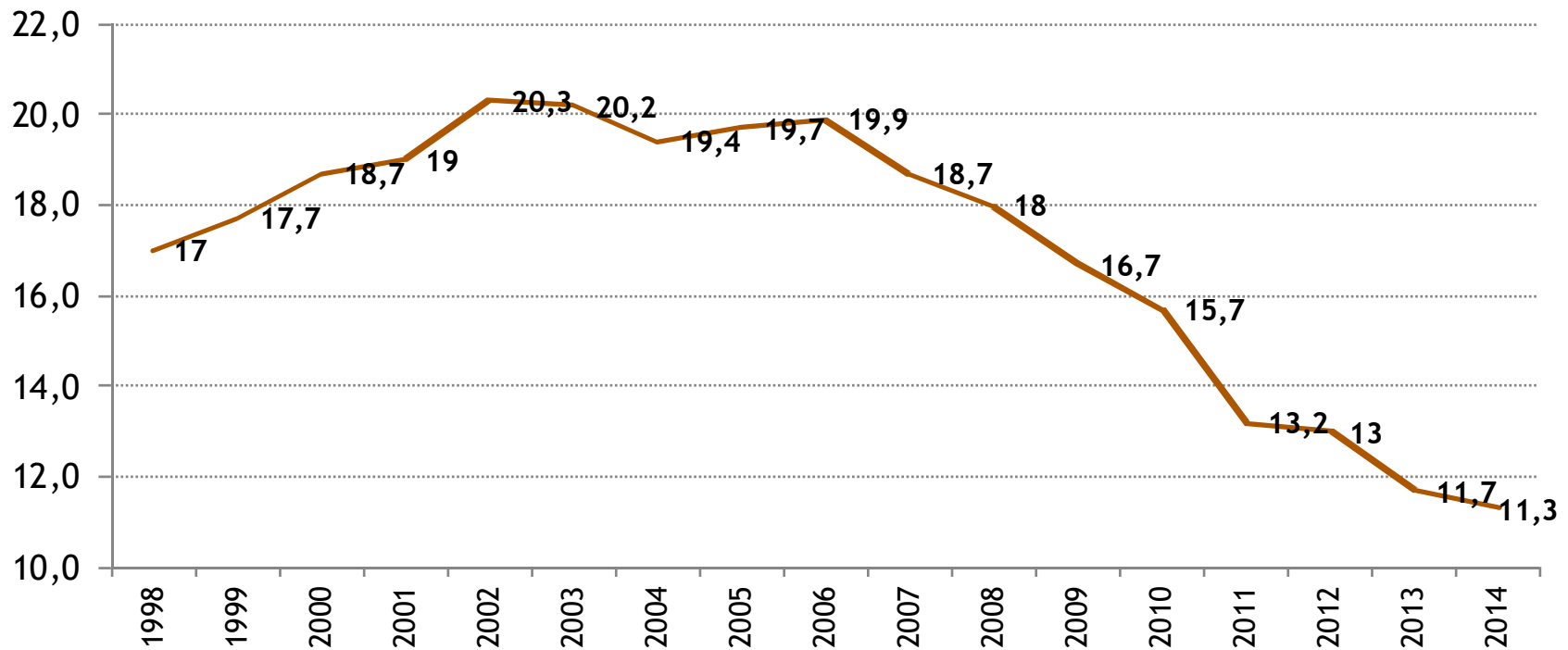

4. A hazai bankrendszer stabil

Javult a hazai bankrendszer minősítése

Forrás: Bloomberg

Főbb üzenetek:

1. A hazai bankrendszer 1987/88-ban paradigma váltáson ment át.
2. A hazai bankrendszer segítette a piacgazdaságba történő átmenetet, alkalmazkodott és élt a lehetőségekkel (kitöltötte a teret!)
3. A 2007/2008-as pénzügyi válságot követően erősödtek a fékek és az ellensúlyok.
4. Összességében a hazai bankrendszer sokkellenálló képessége erős.
5. **Válaszút (válság haszna): további alkalmazkodás vs. paradigma váltás?**

5. Válszút: átalakulás vs. paradigma váltás?

Válság haszna: alkalmazkodás helyett paradigma váltás

Jegybank $\implies$ hitelesség, kiszámíthatóság, konzervatív monetáris politika

- inflációs célkövető rendszer fenntartása $\implies$ tartósan alacsony kamatkörnyezet
- stabilitás
- gazdasági növekedés támogatása

- együttműködés
- bizalom

Bankrendszer

cél	stabilitás	etikus verseny	hitelezés/ közbizalom	jövedelmezőség
módszer	<ul style="list-style-type: none"> • prudens működés • <u>portfólió tisztítás</u> • új likviditási és tőkeszabályok alkalmazása • korai előrejelző rendszerek finomítása • mikro és makroprudenciális összhang megteremtése	<ul style="list-style-type: none"> • gazdasági növekedés támogatása, hitelezési aktivitás növelése • fair hitelezési gyakorlat a termékek átlátható árazása, összehasonlíthatósága	<ul style="list-style-type: none"> • fogyasztóvédelmi kontroll erősítése • <u>gazdasági növekedés segítése</u>	<ul style="list-style-type: none"> • tisztességes profit • méreggazdaságosság • hatékonyság növelése • profit legalább 50%-ának visszaforgatása

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Kálvin a kamatról (1)

- 1. szabály:** Igazságosság (az adós nehéz helyzetét nem szabad kihasználni)!
- 2. szabály:** A kölcsönbe adott pénz alapvetően a kölcsönbe adó hasznát szolgálja! („Ami legális, nem biztos, hogy etikus.”)
- 3. szabály:** A pénzügyek vonatkozásában egyensúlyra kell törekedni az emberiség és a jogszerűség vonatkozásában! „És a mint akarjátok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is akképpen cselekedjete azokkal” (Luk. 6.31.)

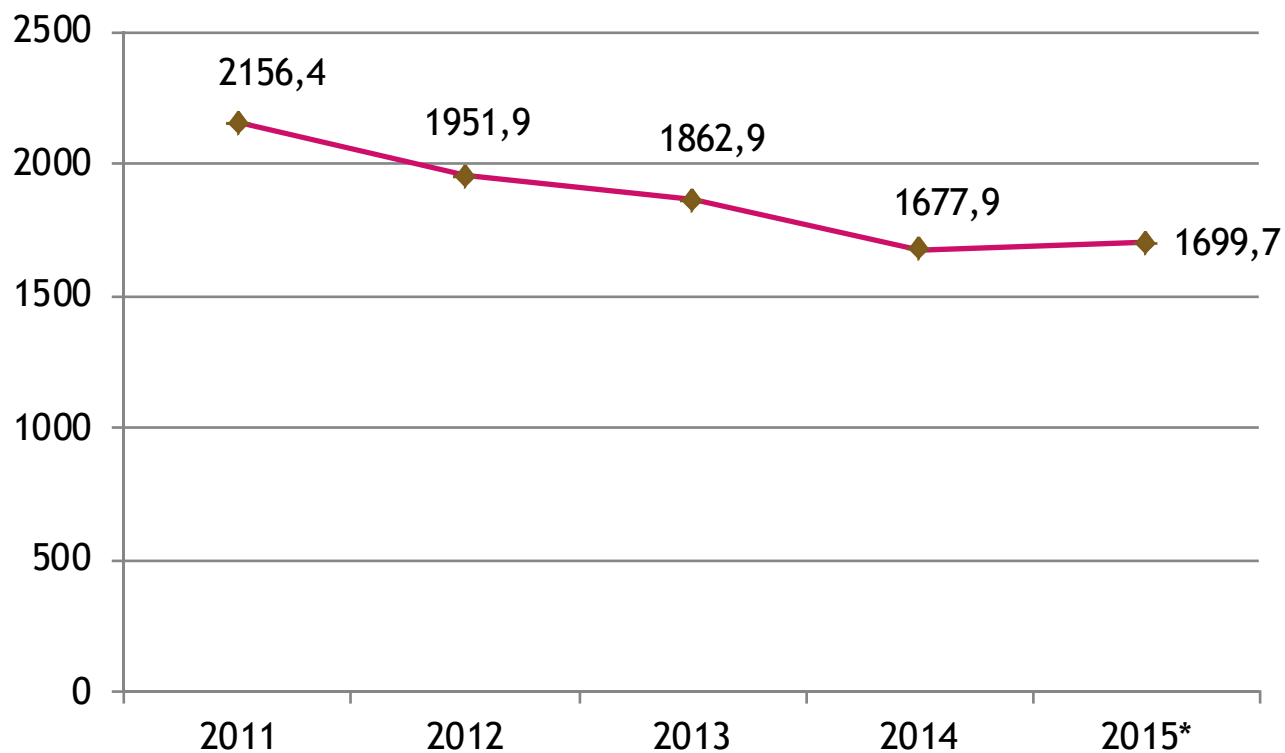
Kálvin a kamatról (2)

4. *szabály*: Az adósnak legalább annyit kell a hitelen nyernie, mint a hitelezőnek!
5. *szabály*: Ne a közönséges és bevett szokás szerint ítéljük meg azt, hogy mi van számunkra megengedve, hanem Isten beszéde szerint való szabályhoz tartsuk magunkat.
6. *szabály*: A közösség szolgálata: „Ne csak annak privát javára tekintsünk, akivel dolgunk van, hanem gondoljuk meg azt is, hogy mi hasznos a köznek”.
7. *szabály*: A kamatszedésnél ne lépjük át azt a mértéket, amelyet az illető ország vagy hely törvényei megengednek.

5. Portfólió tisztítás

Projekthitelek állomány csökkenése mintha stagnálna (hitelintézeti szektorban, Mrd forint)

Első negyedév végi adat
Forrás: MNB.

5. A kormányzat előrébb hozta a 2014-220-as ciklus támogatásait

Az EU-támogatások várható alakulása a GDP %-ában
(a kormányzati bejelentés előtt és annak lehetséges hatása)

